

Fonaments Antropològics del Comportament Humà
AC3 - La modernitat i el problema de l'individualisme
Entrega 17/12/08

- INTRODUCCIÓ I APUNTS
- PRESENTACIÓ PAC 3
- CORRECCIÓ PAC3 (Consultor: Agustí Andreu Tomás)

INTRODUCCIÓ I APUNTS:

Missatge al tauler del consultor:

Solament recordar-vos que abans de fer la PAC3 cal llegir detalladament el document explicatiu de la PAC. En aquest sentit voldria comentar-vos tres coses (respecte a aquest document explicatiu):

- 1) Si bé en el document explicatiu es comenta que el relat de vida caldrà fer-lo preferentment a una persona d'edat: *"Tanmateix, en aquesta PAC demanem un sol relat de vida que caldrà obtenir d'una sola persona del propi entorn, preferentment una persona d'edat."*

No hi ha cap problema en que l'entrevistat sigui jove, no cal que sigui una persona gran.

- 2) En aquest mateix document es comenta:

"Voluntàriament, a més a més, l'estudiant podrà adjuntar al seu treball les entrevistes enregistrades (en format mp3), per tal d'ajudar a formar un banc de materials biogràfics en el si de la UOC. L'adjunció o no d'aquests enregistraments no tindrà cap incidència en la valoració acadèmica de la PAC."

No cal que us preocupeu per adjuntar l'entrevista en format mp3 ja que, per l'experiència que tenim del semestre anterior, es força complicat adjuntar un arxiu de so i sembla que la solució passa per poder disposar d'un espai concret per adjuntar aquest tipus d'arxius i ara mateix no el tenim.

- 3) Per últim comentar-vos que en l'apartat de bibliografia per fer la PAC és comenta:

Tanmateix, en el nostre plantejament hem seguit força la publicació següent, que serà la nostra referència:

Grup de Recerca Biogràfica (Joan PRAT, coord.), *I... això és la meva vida: relats biogràfics i societat*, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2004.

Preguntes sobre la PAC 3:

- 1) " al punt 3 no entenc què es vol dir amb " les mateixes pantes"

En el punt 3 cal que presentem el contingut explícit de l'entrevista. És a dir un resum del contingut de l'entrevista seguint un criteri cronològic: des del primer que ens va dir fins al final. Per aquest motiu es parla de seguir les "mateixes pantes". Al fer el resum de l'entrevista (descripció del que ens ha dit) cal que també indiquem com ens ho ha dit: els moments de més intensitat, d'emoció... aquest aspecte és important ja que així la persona que llegeix l'entrevista pot adonar-se d'aquells moments que són especialment significatius per a l'entrevistat. Un exemple: no és el mateix dir una cosa amb un riure a la boca que dir-ho amb serietat o bé amb llagrimes als ulls. I si al fer la descripció de l'entrevista tu no em comentes aquests aspectes jo no els puc saber.

La descripció de l'entrevista és important ja que seguidament heu de fer el punt 4:

- 2) " En realitat tot aquest punt 4 (anàlisi de l'estructura del text) no em queda gaire clar"

4.- Anàlisi de l'estructura del text.

- *forma i fórmula d'inici del relat.*
- *fil conductor.*
- *focalització.*
- *moments decisius, moments de tria, moments que marquen.*

- *fets crucials.*
- *esdeveniments centrals.*
- *recursos narratius: comparacions, persona de la narració, repeticions, estil directe o indirecte...*
- *oblits, omissions i silencis.*
- *forma i fórmula d'acabament.*

En aquest punt ja no presentes dades, en aquest punt has de fer una reflexió i anàlisi de les dades. Has d'explicar, per exemple, quin és, segons el teu parer, el fil conductor de l'entrevista. Què vol dir això? Doncs hi ha entrevistats que al fer la seva biografia bàsicament expliquen coses relatives a la seva feina, altres ho fan sobre aspectes familiars. Uns donen més importància als anys de la seva joventut, altres és centren en una altra època.... També l'estil que utilitza: si parla en primera persona, si fa la narració en tercera persona...(és a dir: reflexionar sobre els diferents punts inclosos en aquest apartat 4)

Un aspecte molt important en aquest apartat del treball està relacionat amb el fet que cal anar combinat les vostres reflexions amb cites textuales de l'entrevista.

3) "em pots dir quin seria l'ordre més adient a aquest treball"

Doncs el mateix que hi ha al document explicatiu:

- a. Presentació persona entrevistada (punt 1)
 - b. Etnografia de l'entrevista: és a dir a quin lloc és va fer, l'actitut/resposta de la persona al comentar-li que la vols entrevistar, les facilitats que et va donar, l'atmosfera en que es va desenvolupar.....(punt 2)
 - c. El resum de l'entrevista (punt 3)
 - d. L'anàlisi de l'entrevista (punt 4)
- 4) "en els criteris d'avaluació veig que no basta amb una bona redacció reflexiva, si no que es demana relacionar-ho amb els mòduls"

Bé, pel que fa a la relació amb els mòduls no us preocupeu. El contingut d'aquesta PAC s'adiu poc amb els continguts dels mòduls de la nostra assignatura i aquest no serà un dels criteris que utilitzaré en la seva revisió. Com es comenta en el document explicatiu:

" Per a aquesta PAC buscarem que el personatge triat ens faci una **narració lliure**, és a dir sense cap mena de guió preparat i sense intervenció de l'entrevistador (l'entrevistador no ha d'interrompre, no ha de re-conduir, no ha de dirigir: les seves intervencions han de ser puntuals i neutres). Ens interessa només **veure la manera com una persona explica la seva vida en una situació concreta i el tipus de discurs que elabora: de quina manera algú es representa el decurs de la seva vida i de quina manera el relata davant d'un altre**"

Així és que: busqueu la persona, feu l'entrevista i utilitzeu les pautes que hi ha en el document explicatiu: presentació persona entrevistada, etnografia de l'entrevista, contingut explícit i anàlisi de l'estructura del text.

De tot l'apartat 5, el més important fa referència als tres darrers punts:

- identitat que vol transmetre l'informant, autoimatge explícita i/o implícita.
- imatge que se'n desprèn.
- teoria de la pròpia història (per què la meua vida ha estat així).

En aquest apartat, que no cal que sigui molt llarg, el que es demana és que fem una reflexió sobre com s'ha volgut presentar la persona entrevistada. És a dir: quina imatge ens vol donar d'ell mateix a partir del que ens ha explicat en l'entrevista que li hem fet. Les paraules clau d'aquest apartat serien doncs: identitat que ens vol transmetre (autoimatge) i la imatge que se'n desprèn (la que vosaltres creieu que dona).

Conceptes Fonamentals

- Holisme i individualisme
- ideologia

- Individu abstracte
- Individu americà
- Individu econòmic
- Individu ètic
- Individu i revolució
- Individu polític
- Individu Possessiu
- Individu religiós
- Individu romàntic
- Individualisme i autoconsciència
- Individualisme i autonomia
- Individualisme i dignitat
- Individualisme i intimitat
- Jerarquia
- Persona
- Sistema de castes

PRESENTACIÓ PAC 3: TÈCNiques DE QUALITAT: EL RELAT DE VIDAPresentació i Objectius

L'Antropologia es diferencia de les altres Ciències Socials, entre d'altres coses, per un mètode de recerca que solem anomenar observació participant. Ja n'hem estudiat les característiques i, a més, n'hem fet dues aproximacions pràctiques: la primera, tot partint d'una etnografia exemplar (el text de Mallart); la segona, a partir de l'estudi d'un entorn virtual.

Aquesta tercera PAC, que només es pot fer de manera individual, vol aprofundir en una de les tècniques de qualitat que el mètode etnogràfic utilitza més sovint: el relat de vida: l'Antropologia defuig les tècniques quantitatives, com ara l'enquesta (que, en tot cas, solament utilitza de manera complementària); i se centra en d'altres tècniques que es consideren més significatives per a l'estudi d'una societat perquè ens permeten d'aprofundir en aspectes com l'emotivitat humana. Una d'aquestes tècniques de qualitat és la història de vida, que és un estudi exhaustiu sobre la vida d'un individu, per al qual hom utilitza tota mena de materials (narracions d'altres individus, documents, fotografies, etc.). Dintre de les *històries de vida*, el **relat de vida**, que és allò que farem en aquesta PAC, **és una narració sobre la pròpia vida, tal com la recorda i expressa la persona que l'ha viscuda**. L'únic material que hi utilitzarem, per tant, és la pròpia narració de la persona interessada, a través d'una o més entrevistes que enregistrem en una simple gravadora.

El relat d'esdeveniments, fets, actituds, relacions, sentiments i emocions individuals s'entrelliga amb els d'altres individus; i reflecteix també un entorn, un espai social i cultural. En el relat de vida hi ha una tensió entre subjectivitat i representativitat que, naturalment, s'enriqueix i es completa quan podem comparar en un corpus més extens. Tanmateix, en aquesta PAC demanem **un sol relat de vida** que caldrà obtenir **d'una sola persona del propi entorn**, preferentment una persona d'edat. Voluntàriament, a més a més, l'estudiant podrà adjuntar al seu treball les entrevistes enregistrades (en format mp3), per tal d'ajudar a formar un **banc de materials biogràfics** en el si de la UOC. L'adjunció o no d'aquests enregistraments no tindrà cap incidència en la valoració acadèmica de la PAC.

Igual que totes les tècniques, el relat de vida presenta tot de variants: és una eina flexible, personal i emmotllable. Depèn de moltes variables (entre les quals la disponibilitat de temps, tant la nostra com la del personatge entrevistat). Alguns exemples es poden trobar en aquests llibres:

- Carles FEIXA, *De jóvenes, bandas y tribus : antropología de la juventud Barcelona*, Ariel, 1998.
- Joan FRIGOLÉ, *Un hombre : género, clase y cultura en el relato de un trabajador*, Barcelona, El Aleph, 1998.
- Juan José PUJADAS, *El método biográfico : el uso de las historias de vida en ciencias sociales Madrid*, Centro de Investigaciones Sociológicas, 1992.
- Oriol ROMANÍ, *A tumba abierta. Autobiografía de un grifota Barcelona*, Anagrama, 1986.

Tanmateix, en el nostre plantejament hem seguit força la publicació següent, que serà la nostra referència:

- Grup de Recerca Biogràfica (Joan PRAT, coord.), *I... això és la meua vida: relats biogràfics i societat*, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2004.

Per a aquesta PAC buscarem que el personatge triat ens faci una **narració lliure**, és a dir sense cap mena de guió preparat i sense intervenció de l'entrevistador (l'entrevistador no ha d'interrompre, no ha de re-conduir, no ha de dirigir: les seves intervencions han de ser puntuals i neutres). Ens interessa només **veure la manera com una persona explica la seva vida en una situació concreta i el tipus de discurs que elabora: de quina manera algú es representa el decurs de la seva vida i de quina manera el relata davant d'un altre**. Per tant, li demanarem, simplement, que ens expliqui la seva vida, tal com li vingui de gust. I res més.

Com a pauta per realitzar aquesta activitat podeu seguir les claus següents a mode d'eix vertebrador:

2. Presentació de la persona entrevistada:

Nom o pseudònim, edat, estat civil, professió i/o ocupació, nivell d'estudis, lloc de procedència, lloc de residència, trets definidors, identitaris...

3. Etnografia de l'entrevista:

Circumstàncies vitals, materials i simbòliques en què té lloc el relat:

- vincle inicial entre l'entrevistador i l'informant.
- motiu de la tria d'aquest informant.

- reacció de l'informant a la proposta d'entrevista.
- conversa i altres elements preliminars de l'entrevista.
- lloc físic i moment en què té lloc.
- atmosfera ambiental.
- participació de l'entrevistador.
- comentaris posteriors a l'entrevista.

4. Contingut explícit:

Resum de la trajectòria vital del relator: cal fer-lo seguint les mateixes pautes, el mateix ordre. També cal indicar, en la mesura que sigui possible, els moments d'especial intensitat, d'emoció, els contrastos entre la vida interior i la vida externa, entre narració de fets i expressió d'opinions, etc.

5. Anàlisi de l'estructura del text:

- forma i fòrmula d'inici del relat.
- fil conductor.
- focalització.
- moments decisius, moments de tria, moments que marquen.
- fets crucials.
- esdeveniments centrals.
- recursos narratius: comparacions, persona de la narració, repeticions, estil directe o indirecte...
- oblits, omissions i silencis.
- forma i fòrmula d'acabament.

6. Anàlisi de l'implícit del text:

Anàlisi de l'informant com a ideòleg:

- - escenaris contextuais que presenta.
- - to de la narració.
- - posició del relator.
- - importància dels sentiments i de les valoracions en el conjunt del relat.
- - identitat que vol transmetre l'informant, autoimatge explícita i/o implícita.
- - imatge que se'n desprèn.
- - teoria de la pròpia història (per què la meua vida ha estat així).

En tots els casos, cal anar combinant les reflexions de l'estudiant amb cites textuais de l'entrevista.

Criteris d'Avaluació

En la valoració d'aquesta activitat es tindran en compte els següents elements :

- La capacitat de reflexió que el treball lliurat evidenciï a l'hora d'exposar i argumentar críticament els elements objecte d'anàlisi.
- El grau d'aplicació dels continguts dels mòduls en l'exercici d'aprofundir en la comprensió de la pròpia realitat social i cultural.
- L'ús competent dels conceptes i el vocabulari relacionats amb la temàtica analitzada.
- L'esforç de consulta i elaboració d'aportacions intel·lectuals complementàries relacionades amb els elements analitzats.
- La claredat i el rigor en la redacció de les idees, posicionaments, coneixements i argumentacions que es vulguin transmetre.

Format de Realització i Lliurament

El resultat final d'aquesta activitat serà un document de text de vuit planes d'extensió com a màxim (amb lletra Times New Roman 12 o Arial 11, espai interlineal 1,5 i tots els marges a 2,5 cm.).

Voluntàriament, a més a més, l'estudiant podrà adjuntar al seu treball les entrevistes enregistrades (en format mp3), per tal d'ajudar a formar un **banc de materials biogràfics** en el si de la UOC. L'adjunció o no d'aquests enregistraments no tindrà cap incidència en la valoració acadèmica de la PAC.

El nom de l'arxiu amb el treball a lliurar haurà de tenir el format següent : "cognom1_cognom2_nom_PAC3.doc".

Els noms i els cognoms s'escriuran tal com consten en el campus. Per exemple, un estudiant que s'anomeni Pere Martí Puig titularà el seu arxiu : "martí_puig_pere_PAC3.doc".

Totes les activitats hauran de lliurar-se a la bústia d'AC de l'aula i sols en casos justificats a la bústia del consultor.

Data de Lliurament

La data límit de lliurament d'aquest exercici és el 17 de desembre.

Bona feina!!!.

CORRECCIÓ PAC3 (Consultor: Agustí Andreu Tomás):

... sense correcció ...